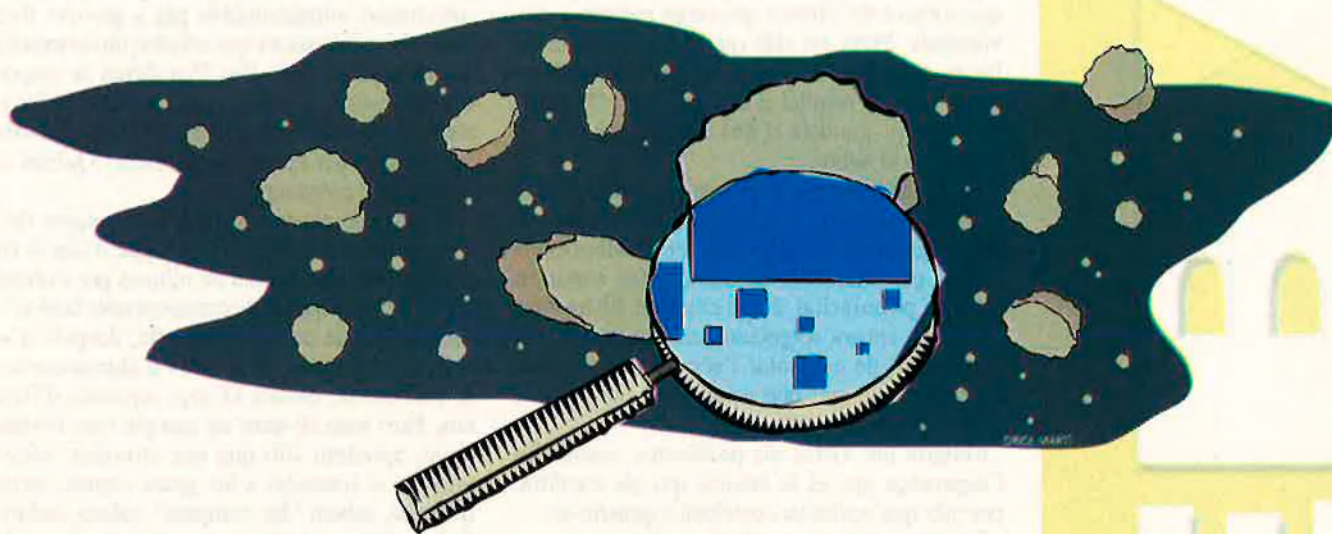

Tòpics, prejudicis, mites

La capacitat d'assimilació humana deixa entreveure, de tant en tant, certes limitacions. Així, en qualsevol àrea de coneixement, existeixen els llocs comuns, els tòpics generalment acceptats. És el debat d'EL TEMPS.

Ens movem habitualment a base de tòpics: conceptes que d'alguna manera existeixen, que s'han anat transmetent i que fem servir sense aturar-nos a reflexionar-hi. Si fem l'esforç d'analitzar una mica què diem i què pensem, en trobarem de tota mena i en totes les àrees de coneixement: en política, medicina, arts i en la vida en general.

Són de la mateixa família que els prejudicis. I del prejudici, hi ha molt a dir. Recuperaré la qüestió tan agudament tractada per Gadamer que distingeix entre el prejudici dolent i el prejudici productiu, és a dir el prejudici que enfosqueix la nostra percepció de les coses i el que ens permet d'avançar en el coneixement. La reivindicació del prejudici productiu —sembla una provocació però no ho és— es basa en el fet que és una realitat. Pràcticament tota comprensió humana seria impossible, si no es fonamentés en una sèrie de judicis previs nascuts de la tradició i de la cultura en la qual ens trobem immersos.

Fins i tot hi ha el prejudici il·lustrat de no tenir-ne, de fer *tabula rasa* de tot el pòsit històric que hem rebut i de començar de bell nou. El que sí que sembla necessari, en qualsevol dels casos, és establir una certa distància, ser conscients que es tracta d'un prejudici, perquè el prejudici dolent, el que no ens ofereix llum sobre allò que mirem, sinó fosc, no se'ns presenta com a prejudici i tenyeix, d'aquesta manera, tot allò que contemplem.

Amb els tòpics i els mites passa una cosa semblant. Però el mite, si bé comparteix amb el prejudici i el tòpic aquesta mena de matèria pre-racional, enfonsa les arrels en el pensament poètic. Avui en parlen dues persones que analitzen el paper que fan uns certs tòpics en esferes tan aparentment diferents com són la filosofia i la química.

Deixem, doncs, la paraula als nostres contertulians, Maria Teresa Escalas, doctora en Química, i Gregori Luri, doctor en Filosofia, tots dos veïns del Masnou. **Anna Papiol**